

Gemengde gevoelens

Rapport Verenigde Naties laakt houding Heilige Stoel inzake pedofilie

- ▶ Volgens VN reageerde Vaticaan onsamenhangend op pedofilie
- ▶ Rapport haalt ook uit naar kerkelijke leer
- ▶ Bevat toch suggesties voor verbetering

Erik DE SMET

Een rapport van de Verenigde Naties, op 5 februari gepubliceerd in Genève, is kritisch voor het Vaticaan wat betreft de opvolging van seksueel misbruik van minderjarigen door geestelijken. Het rapport komt er omdat de Heilige Stoel het Verdrag van de Rechten van het Kind uit 1990 ondertekende en een comité systematisch onderzoekt of en hoe de ondertekenaars zich aan de verdragsbepalingen houden. Het doet ook aanbevelingen. Ditmaal waren Congo, Duitsland, Jemen, Portugal, Rusland en de Heilige Stoel aan de beurt.

Het comité stelt vast dat de Heilige Stoel als bestuursorgaan van de Kerk systematisch de reputatie van het instituut boven de bescherming van het kind heeft geplaatst. De reacties van het Vaticaan op misbruikgevallen worden bestempeld als „onsamenhangend” en zelfs „wreed”.



Mgr. Tomasi (links) en mgr. Scicluna informeren de VN over de strengere aanpak. © Belga Image

Het rapport lijkt geen kennis te hebben genomen van het verweer van mgr. Silvano Tomasi, vertegenwoordiger van de Heilige Stoel in Genève, en mgr. Charles Scicluna, die in het Vaticaan de hoofdaanklager pedofilie was in de Congregatie voor de Geloofsleer. Zij brachten in januari het comité op de hoogte van

de huidige, strengere aanpak en van alle reeds genomen maatregelen. In de marge van dat gesprek werd trouwens bekend dat paus Benedictus XVI vierhonderd priesters uit hun ambt zette wegens pedofiele feiten, onder wie zeven Belgische diocesane geestelijken. Mgr. Tomasi is verbaasd over de negatieve

toon van het rapport en kan zich niet van de indruk ontdoen dat het maanden geleden werd opgesteld.

Het rapport klaagt bovendien ook geweldpleging op kinderen aan, zoals in de jaren 1950 bij de Ierse Magdalene Sisters, waar meisjes een terreurregime ondergingen. De zaak-Maciel, de

stichter van de Legionairs van Christus die drie kinderen bleek te hebben, is voor het comité de dan weer aanleiding om van de Heilige Stoel een meer respectvolle omgang met priesterkinderen in het algemeen te eisen. Het was overigens mgr. Scicluna die Maciel ten val bracht.

Rapport vraagt ook een respectvollere omgang met priesterkinderen

Aanvullende aanbevelingen in het document doen menig katholieke waarnemer de wenkbrauwen fronsen. Het comité maakt immers bemerkings bij de kerkelijke leer over abortus, homoseksualiteit en contraceptie. Het vraagt ook dat in katholieke scholen voortaan wordt lesgegeven over gelijkheid tussen man en vrouw en over aanvaarding van homoseksualiteit.

De kritiek op deze blijkbaar ideologisch gekleurde stellingen neemt niet weg dat het rapport suggesties doet om nog beter in het reine te komen met een duister verleden, zoals rekenschap vragen aan bisschoppen die jaren gezwegen hebben en onafhankelijke experts aanstellen. Het rapport is niet bindend. Pas in 2017 komt er een nieuw onderzoek.

Om niet kopje onder te gaan

Vijftig jaar geleden stichtte Jean VANIER in Frankrijk de eerste Arkgemeenschap

In 1963 ontmoet de Canadees Jean Vanier, na een lange spirituele zoektocht, in een psychiatrische instelling in een Parijse voorstad, Raphaël Simi en Philippe Seux, mannen met een geestelijke beperking. Geschokt door hun levensomstandigheden nodigt Vanier beiden in 1964 uit om met hem te komen samenwonen in een huis dat hij in Trosly-Breuil, ten noorden van Parijs, koopt. De eerste Arkgemeenschap is geboren.

„De naam De Ark dekt prima de lading”, meent Jean Vanier. „Hij verwijst naar de ark van Noach die mens en dier beschermde tegen de Bijbelse zondvloed. Mensen met een beperking gaan al te vaak kopje onder in de vloedgolf van het leven, ze worden in de moederschoot gedood of ze verdwijnen na hun geboorte in instellingen uit ieders zicht.”

Reeds een jaar na de stichting wordt een tweede huis geopend en al snel strijken er jongeren neer uit Frankrijk, Canada, Groot-Brittannië en Duitsland. Als zogeheten assistenten komen ze het leven van mensen met een mentale beperking delen. De beweging waaiert uit: vandaag telt De Ark 140 gemeenschappen in meer dan dertig landen.

In Trosly-Breuil brengt de West-Vlaamse Marie-Jeanne De-

lanote in de vroege jaren 1970 meerdere maanden door. Zou zoiets in Vlaanderen ook kunnen? In 1974 wordt in Boechout bij Antwerpen een woning gevonden die verbonden is met de psychiatrische instelling aldaar. Prompt bieden zich enkele bewoners aan. Zo ontstaat de eerste Arkgemeenschap in Vlaanderen, die dit jaar dus veertig kaarsjes mag uitblazen. Gefest wordt er van mei 2014 tot mei 2015. Tegenwoordig telt Vlaanderen drie

De Arkgemeenschap is van bij aanvang een spiritueel project, maar huldigt een open onthaal

Arkgemeenschappen. Moerkerke-Brugge vierde vorig jaar haar twintigste verjaardag en twee jaar geleden ging Gent van start.

„Ons doel is mensen met en mensen zonder een mentale beperking wederkerige relaties laten beleven”, zegt Johan Roose, coördinator van de gemeenschappen in Vlaanderen. „Wij geloven dat personen met een mentale beperking een meerwaarde hebben voor de samenleving. Het gaat ons om meer dan gelijkwaardigheid. In elke gemeen-



Jean Vanier bij zijn vrienden van de Arkgemeenschappen in Vlaanderen. © Kristof Ghyselink

schap leven en werken personen samen met uiteenlopende achtergrond, leeftijd, intellectueel niveau en geloof. Hun betrokkenheid is verscheiden. Zo zijn er vrienden die wekelijks een keer langskomen in een huis van de Ark, die er werken in loondienst of die er voltijds wonen.”

Wachtlijsten zijn er niet, in een Arkgemeenschap is er plaats voor wie volgens het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap prioritair opvang nodig heeft. Nochtans is de Ark-

gemeenschap van bij de aanvang uitdrukkelijk bedoeld als een spiritueel project. Johan Roose: „Al gauw werden echter ook niet-katholieken en niet-gelovigen onthaald in de Arkgemeenschappen. Onze spiritualiteit beleven, is dan ook geen voorwaarde om opgenomen te worden in onze gemeenschap. Ook onze vieringen bijwonen, is niet vereist. In het mensbeeld dat de Arkgemeenschappen dierbaar is heeft iedereen op zich al zijn spirituele dimensie.” (EDS)

Harley paus voor het goede doel

Een Harley-Davidson van paus Franciscus werd op een veiling in Parijs verkocht voor 241.500 euro. De paus zegende in juni 2013 honderden Harley's ter gelegenheid van de 110de verjaardag van het merk en kreeg bij die gelegenheid een exemplaar cadeau. Hij bereed de moto nooit, maar schonk hem op zijn beurt aan Caritas om met de verkoop allerhande sociale projecten te financieren. De bijbehorende lederen motorvest, waarop de paus in zilveren letters zijn handtekening had geplaatst, werd verkocht voor 57.500 euro.

Bijbelapp voor Android

De Nederlandse uitgevergroep Royal Jongbloed lanceert een nieuwe Bijbelapp voor het besturingssysteem Android. Daarvoor zijn tot nog toe weinig apps beschikbaar. In de Google Play Store zet Jongbloed vier vertalingen online: de Willibrordbijbel, de Statenvertaling, de Herziene Statenvertaling en Het Boek. Per vertaling is er een app met een zoekfunctie, een mogelijkheid om bladwijzers en notities aan te brengen en om Bijbelteksten te delen op sociale media. Elke app kost 6,99 euro. Apple-gebruikers beschikken al over meerdere betalende en gratis Bijbelapps, zoals de app YouVersion. (IVH)